

Buurtprofiel *Suffisant*

Een beeld van de zone Suffisant te Curaçao

Buurtprofiel Suffisant

Zone 31

Anno 2011

Een beeld van de zone Suffisant te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het project buurtprofielen is een initiatief van het voormalig Sociaal Kennis Centrum. Het project is gestart als kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor. Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de behoefte gebleken om in de vorm van wijk- c.q. buurtprofielen een totaalbeeld van wijken vast te leggen. Buurtprofielen hebben als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken, de huidige situatie en het in kaart brengen van relevante ontwikkelingen.

Met de realisatie van buurtprofielen wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn een bijdrage leveren aan een integrale wijkaanpak voor Curaçao. Door kennis over de wijken te genereren en op een toegankelijke manier te presenteren ontstaat meer kennis over de situatie in de wijken, kan beter ingespeeld worden op de daadwerkelijke behoeftes van de bewoners en kunnen gerichte acties ondernomen worden.

De buurtprofielen hebben als ondertitel meegekregen:

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Voor u ligt het buurtprofiel van de zone Suffisant, wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit document.

Inhoudsopgave:

Voorwoord

Inleiding

- 1. Geografische positionering**
- 2. Historie en cultuur**
- 3. Sociaal-economische en demografische kenmerken**
- 4. Participatie**
- 5. Sociaal Kapitaal**
- 6. Leefbaarheid**
- 7. Veiligheid**
- 8. Gezondheid**
- 9. Sociale kaart**
- 10. Wijkontwikkeling**

Bijlage 1: Profiel van zone Suffisant

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Bijlage 3: Literatuurlijst

Inleiding:

In een buurtprofiel worden objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Er worden bepaalde ontwikkelingen gesignaleerd en de beleving van deze ontwikkelingen worden verwoord aan de hand van de verhalen van de inwoners zelf.

Elk buurtprofiel begint met een geografische positionering. Daarin worden, aan de hand van de op Curaçao algemeen gangbare zone-indeling, de grenzen van de zones duidelijk weergegeven en wordt aangegeven welke wijken onderdeel van de betreffende zone uitmaken. Na de geografische positionering in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 een historische schets over het ontstaan van de wijken. In hoofdstuk 3 worden de sociaal-economische en demografische kenmerken op een rijtje gezet. Daarin wordt een situatie-schets gegeven hoe de bevolkingsopbouw in de buurt er uit ziet en tevens de situatie ten aanzien van werk en inkomen.

Vervolgens wordt in de hoofdstukken 4 t/m 8 een nadere toelichting gegeven op de aspecten participatie, sociaal kapitaal, leefbaarheid, veiligheid en gezondheid. In hoofdstuk 9, sociale kaart, wordt weergegeven welke voorzieningen en organisaties er aanwezig zijn in de wijken. Tot slot is in hoofdstuk 10 aandacht voor belangrijke ontwikkelingen in de wijken, waarbij in ieder geval specifieke wensen en behoeftes van de bewoners worden meegenomen en aandacht wordt besteed aan de “helden” uit de buurt.

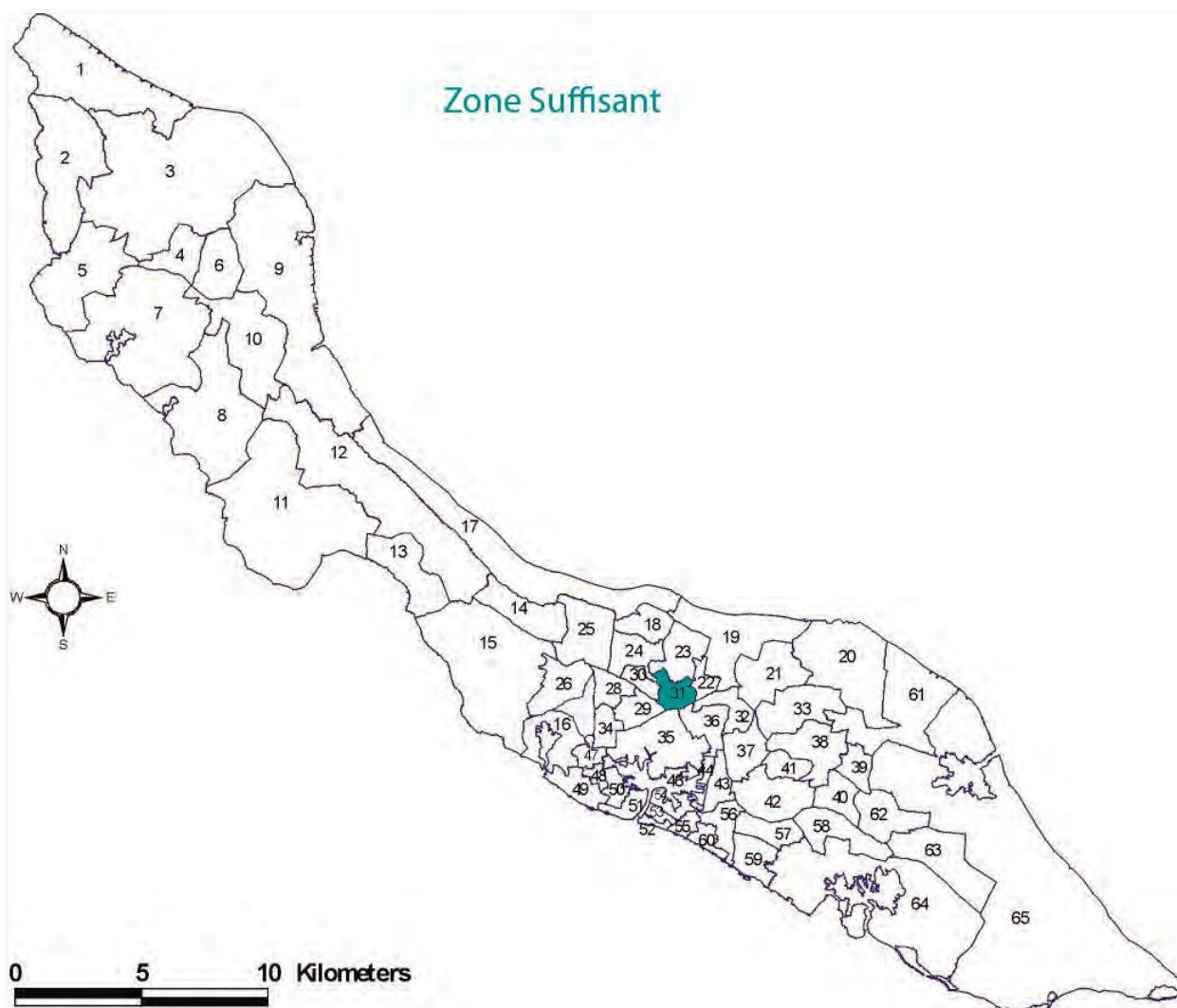
Elk buurtprofiel wordt afgesloten met een 3-tal bijlagen. In deze bijlagen wordt een cijfermatige samenvatting van het profiel van de zone weergegeven, wordt aangegeven welke personen een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van het profiel en wordt een overzicht gegeven van relevante achtergrondliteratuur en aanvullende informatiebronnen.

1. Geografische positionering van de zone Suffisant

Buurt: Suffisant

Zonegebied: 21

Code: 5005

De zone Suffisant, zonenummer 31, omvat zeven buurten: Suffisant, Muizenberg Bieu, Weis Afo, Quinta Violeta, Monte Carmelo, San Domingo bij Rio Canario en Bloemfontein.

In Suffisant zijn de volgende straten : Albinastraat, Azorenweg, Berkelstraat, Commewijnestraat, Corantijnstraat, Coniëstraat, Cotticastraat, Creolestraat, Dintelstraat, Dommelstraat, Dongestraat, Eemstraat, Essoweg, Fatimaweg, Geleenstraat, Geulstraat, Ijsselmeerstraat, Ijsselstraat, Islaweg, Kaya Havana, Kaya Edward G.C. Plaate, Kaya Eusebio "Jo" Bernardus; cofundador Federashon Penshonadonan Shell Curacao, Kaya Georgetown,

Kaya Jose “Jo” Maria Pinedoe, Kaya Managua, Kaya Muizenberg, Kaya Quito, Kuinderstraat, Lagoweg, Lekstraat, Lingestraat, Maasstraat, Madeiraweg, Maracaiboweg, Marowijnestraat, Nickeriestraat, Nijhofpark, Noordzeestraat, Reggestraat, Rijnstraat, Roerstraat, Saramaccastraat, Scheldestraat, Schipbeekstraat, Shellweg, Spaarnestraat, Sportlaan, Standardweg, Suffisantweg, Van Krimpenlaan, Vechtstraat, Vlietstraat, Waalstraat en Zuiderzeestraat.

In Muizenberg Bieu: Brokopondostraat, Coppenamestraat, Deltastraat, Medemapark en Sportlaan.

In Weis Afo: Kaya Edward G.C. Plaate, Kaya Jose “Jo” Maria Pinedoe, Schottegatweg Noord, Suffisantweg en Winston Churchillweg.

2. Historie en cultuur

Suffisant en de olieraffinaderij

Het ontstaan van de wijk Suffisant is rechtstreeks verbonden met de olieraffinaderij op Curaçao. De olieraffinaderij, die bij aanvang van de werkzaamheden in de jaren 20 van de vorige eeuw Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij (CPIM) heette, daarna Shell Curaçao en tegenwoordig Refineria Isla, creëerde een aantal wijken voor de buitenlandse werkers die werden aangetrokken. In de grote groei aan werkgelegenheid binnen de olieraffinaderij kon niet met lokale arbeidskrachten alleen worden voorzien. Er werden arbeiders uit Bonaire, Suriname, Venezuela, Nederland en later ook de Bovenwindse eilanden van de Nederlandse Antillen en de Engelse Caribische eilanden zoals Trinidad & Tobago, Saint Kitts & Nevis, St. Lucia, Anguilla en Barbados aangetrokken. Daarnaast trokken de aan Shell gerelateerde nevenactiviteiten ook Portugezen aan uit Madeira.

Om de nieuwe arbeidskrachten te kunnen huisvesten werden in korte tijd verschillende nieuwe dorpen gebouwd. De verdeling van werkers over de dorpen gebeurde op grond van status. Voor het hoger kader, met name Nederlanders, werden speciale luxe dorpen gebouwd zoals Emmastad en Julianadorp. De gewone arbeiders kwamen terecht in een soort kampen. Halverwege de jaren 30 kwam de overheid met maatregelen om de huisvesting van de buitenlandse arbeidskrachten te verbeteren. Op basis van nationaliteit kwamen de arbeiders in huisjes in nieuwe dorpen te wonen. Suffisant was zo'n dorpje. In Suffisant kwamen op die manier veel Venezolanen en Portugezen terecht. Qua sociale status gold Suffisant als een van de laagste in rang.¹

¹CBS (2003), Leefsituatie in enkele achterstandsbuurtten van Curaçao; historische achtergronden en statistische feiten

In een latere periode ontstond in Suffisant een harmonieuze mix van nationaliteiten, nog steeds voornamelijk Shell arbeiders. Portugezen, Surinamers, Venezolanen, Colombianen en personen afkomstig uit de verschillende Engelse Caribische eilanden, leefden er vreedzaam met elkaar. De huisvesting was gratis, inclusief de nutsvoorzieningen. Een badkamer hadden de huizen niet, de olieraffinaderij had speciale badhuizen ingericht. Op de plek waar bakkerij Bon Pan en Obra di Man zit, daar konden de Shellarbeiders elke dag een bad nemen. Voor drinkwater was er in de buurt op een centrale plek een openbare kraan ter beschikking. Elke vier jaar kregen de huizen een grote opknapbeurt. Levensmiddelen konden tegen lagere tarieven gekocht worden in een Shell toko, eveneens gevestigd in Suffisant. Voor de alleenstaande arbeiders zonder gezin waren er grote gaarkeukens, barakken waar ze elke middag warm konden eten en brood mee konden nemen voor het ontbijt van de volgende ochtend.

“Nu ben ik 96, Shell heeft mij in 1937 uit Suriname gehaald om op Curaçao voor de olieraffinaderij te komen werken. Ik was smid, gespecialiseerd in het bewerken van ijzer. Ik werd aangenomen als bankwerker en heb 35 jaar op dezelfde afdeling gewerkt. Ik woonde in het gedeelte van Suffisant dat toen Surinamedorp werd genoemd. In Surinamedorp mocht je alleen maar wonen als de “man des huizes” Surinamer was. Toen ik in Suffisant kwam wonen, in 1937, was het nagenoeg volledig mondi. Er liep alleen een onverhard pad. Alle woningen in Suffisant zijn in de oorlogstijd gebouwd. Toen zijn er ook straten aangelegd, die werden door de Shell zelf onderhouden. Muizenberg Bieu was ook van de Shell, maar dat werd gebruikt als specifiek kamp voor de Portugese arbeiders van de Shell. Er werd veel gesport in de wijk, er waren verschillende voetbalclubs. Daar liggen ook mijn leukste herinneringen.”

Frits Hendrik Willems, sleutelinformant

“In de jaren 60 werd de wijk opengesteld en konden er ook anderen dan arbeiders van de Shell komen wonen. Zelf woon ik er inmiddels 28 jaar, ik ben er in 1983 komen wonen. Dat was net voor het vertrek van de Shell. Al jaren voor het vertrek nam het aantal Shellarbeiders af. Dat had grote invloed op de wijk. Er woonden niet alleen effectief minder mensen, maar ook werd de steun van de Shell aan een groot aantal faciliteiten die van te voren door hen werden bekostigd afgebouwd. Veel ex-medewerkers die hun baan verloren migreerden terug naar hun (ei)land van herkomst in de regio.”

Murry Brooks, sleutelinformant

Er werd ook voorzien in ontspanningsactiviteiten. Elke bevolkingsgroep had een eigen “club” ontspanningscentrum. In de grote vakantie kregen de kinderen van de Shellarbeiders een vakantieplan aangeboden en eenmaal per vier jaar bekostigde de Shell een bezoek van het hele gezin aan familie in het thuisland. Elke vrijdagmiddag werden er filmvoorstellingen georganiseerd in de Shell bioscoop in Suffisant: Cine-Rio, tot de bioscopen in Punda begonnen te klagen dat zij cliënte verloren. Vanaf dat moment werden de films in Cine-Rio uitsluitend toegankelijk voor inwoners van Suffisant.

Ook de medische zorg was gratis voor de Shellarbeiders. Waar tegenwoordig Kraamkliniek Rio Canario is gevestigd was destijds een dokterskamer van de Shell. Een Botika maakte eveneens onderdeel uit van het Shell voorzieningenaanbod, deze was gevestigd bij de Dam Negropont.

Een portier hield toezicht op de buurt, deze had een wachthuisje bij het gebouw waar tegenwoordig het Wit Gele Kruis is gehuisvest. De portier controleerde iedereen die de wijk inkwam. De buurt werd als erg rustig ervaren, inbraken en overlast kwam nauwelijks voor. Waar tegenwoordig het Rode Kruis is gehuisvest was vroeger een buurtbibliotheek.

Voor de kinderen die in Punda of Otrobanda naar school gingen organiseerde de olieraffinaderij een zogenaamde schooltrein. Een echte trein was het niet, meer een overdekte vrachtauto met banken erin zodat alle kinderen in één keer vervoerd konden worden. Met elke rit reed een begeleider mee, die had als taak de orde te bewaken. 's Middags als de school uitging was het transport anders geregeld. Alle kinderen verzamelden zich bij de Handelskade in Punda, om op de boot te stappen, genaamd "Cherry Castle". Deze boot stak de haven over en voer richting Dam Negropont. Daar stapten de kinderen over in de schooltrein om zo verder naar Suffisant gebracht te worden.

Sportstadion Suffisant

Suffisant heeft een groot sportstadion. Omdat het voorzien is van grote lichtmasten was er een ruime mogelijkheid om op alle tijdstippen gebruikt te worden. Net zoals alle bewoners vreedzaam met elkaar samenleefden, werd er ook samen gesport. Opvallend was dat elke nationaliteit zo zijn favoriete sportactiviteiten had. De Surinamers bouwden de beste vliegers en hielden regelmatig vliegerwedstrijden, Venezolanen waren vooral goed in baseball en de inwoners afkomstig van de Engelse eilanden waren gespecialiseerd in atletiek en cricket. In het sportstadion waren naast de eerder genoemde sporten ook tennisfaciliteiten, een basketbal- en volleybalveld. Een stukje verderop in Muizenberg was een fiets- en een schietbaan. Om te zwemmen weken de bewoners uit naar Otrobanda. Elke zaterdagavond vertrok een bus vol kinderen naar het zwembad van Rif om hen zwemmen te leren. De dam in Muizenberg werd klandestien ook als zwembad gebruikt. Echt veilig was dat niet, helaas zijn er wel eens mensen verdronken.

Suffisant en WO-II

In de tijd van de Tweede Wereld Oorlog wilden Chinese stokers, afkomstig uit Rotterdam, verbetering van hun situatie. Deze Chinese contractarbeiders werkten onder zeer slechte arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden en riskeerden hun leven op de Shell-tankers, voor de bevrijding van Europa en zijn kolonies. Het werk van een stoker was, vooral in de tropen, bijna onmenselijk zwaar. Ze gingen in staking toen de Shell niet akkoord ging met

²Makdoembaks, NIzaar (2008), Goelag in de Indische Archipel; Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden

³Makdoembaks, NIzaar (2008), Goelag in de Indische Archipel; Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden

hun eisen. Zonder enige vorm van proces werden ze in februari 1942 geïnterneerd in het Suffisantkamp. Een oud gebouw, dat nog steeds bestaat en gelegen is naast de huidige detailhandelzaak Satex N.V. aan de Sportlaan, fungeerde destijds als interneringsbarak. Ruim 420 Chinese stokers gingen in staking. Bij een poging om met militair vertoon en intimidatie de staking te breken werden 15 stakers door Nederlandse militairen doodgeschoten².

Eén van de redenen van de Chinese stokers om te gaan staken was het gebrekkige commando over de Shell-tankers. Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak zag de verdediging van de Shelltankers er belabberd uit. De door water omringde gebieden hadden geen adequate kustverdediging. Ook Antilliaanse arbeiders weigerden in eerste instantie te gaan varen, maar na wat pressie gingen ze over stag. De stakende contractarbeiders werden vervangen door arbeiders afkomstig van de Engelse eilanden uit het Caribisch gebied³. Bemiddeling door de Chinese consul mislukte, hij vertrok zonder resultaat terug naar zijn standplaats op het eiland Trinidad. Begin maart 1942 nam de marine-superintendent van Shell-Curaçao (CSM) contact op met de vreemdelingendienst om medewerking te verlenen de stakers van de werkwilligen af te zonderen⁴.

Op zaterdag 18 april 1942 kreeg hoofdinspecteur van politie Van der Kroef van de commandant der Militaire Politietroepen, kapitein Ebel Venema, de opdracht om 85 van 420 geïnterneerden over te brengen naar een ander kampement. Er brak paniek uit die leidde tot een gevecht tussen de politie en de stakers. In dit gevecht vonden 12 stakers de dood en vielen 38 zwaar- en 6 licht gewonden. Enkele dagen later bezweken nog 3 stakers aan hun verwondingen. Deze gewelddadige actie veroorzaakte een grote schok in de gemeenschap⁵. De overleden Chinezen werden begraven op de openbare begraafplaats te Kas Chikitu, in de buurt van Kolebra Berde. Deze begraafplaats werd vroeger geheel als “chiké” aangemerkt, een begraafplaats waar uitsluitend afvalligen van de katholieke kerk werden begraven, criminelen, zwervers, prostituees, etc.⁶.

⁴Makdoembaks, NIzaar (2008), Goelag in de Indische Archipel; Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden

⁵Makdoembaks, NIzaar (2008), Goelag in de Indische Archipel; Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden

⁶Makdoembaks, NIzaar (2008), Goelag in de Indische Archipel; Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden

3. Sociaal-economische en demografische kenmerken

Suffisant heeft een totale oppervlakte van 1,69 vierkante kilometer en behoort zo tot de qua oppervlakte kleinere buurten van Curaçao. Anders is het voor wat betreft de bevolkingsdichtheid, die tot de hoogste van het eiland behoort, ondanks de sterke bevolkingsafname tussen 1992 en 2001. In 1992 woonden in Suffisant 2682 mensen per vierkante kilometer, in 2001 is dit aantal gedaald naar 2137. Gemiddeld wonen er in datzelfde jaar echter slechts iets meer dan 300 mensen per vierkante kilometer.⁷

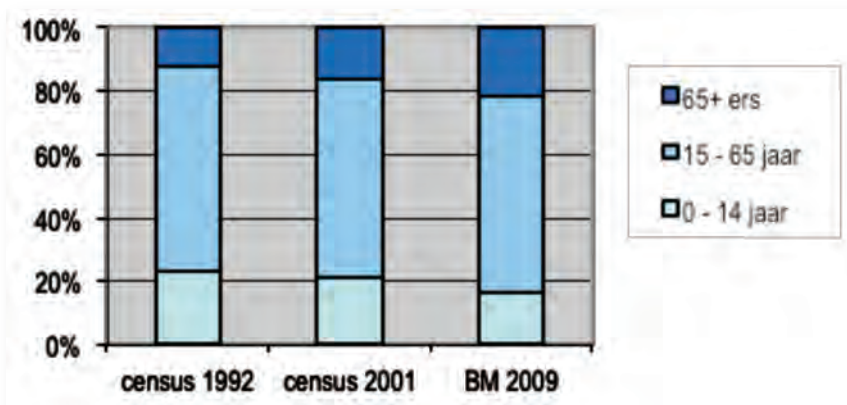
Aantal inwoners

Tijdens de Census in 2001 woonden er in Suffisant in totaal 3612 inwoners, in 1992 was dat nog 4532. Er is dus sprake van een bevolkingsafname van meer dan 20%. Gemiddeld genomen is op heel Curaçao tussen 1992 en 2001 het aantal inwoners afgenomen, echter de bevolkingsafname in Suffisant is ruim twee keer zo groot als het eilandelijk gemiddelde.

Bewonerssamenstelling

Ontgroening en vergrijzing zijn verschijnselen die wereldwijd voor komen. Ook op Curaçao neemt het aantal jongeren onder de 15 jaar af (ontgroening) en het aantal inwoners boven de 65 toe (vergrijzing). In Suffisant is dezelfde ontwikkeling zichtbaar, zoals de cijfers van de Census 1992, Census 2001 en Buurtmonitor (BM 2009) laten zien.

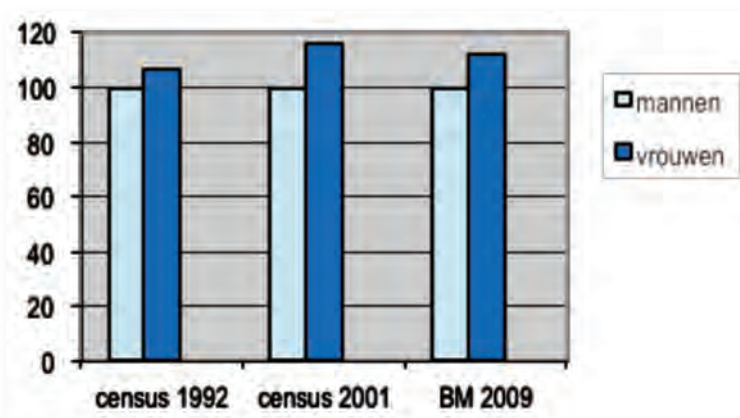
Tabel 1: ontwikkeling relatieve leeftijdsverdeling in Suffisant, in 1992, 2001 en 2009

Naast ontgroening en vergrijzing is er op Curaçao sprake van een lichte scheefgroei in de verhouding van het aantal mannen ten opzichte van het aantal vrouwen en is een vrouwenoverschot ontstaan. Met name in de zones rondom de stad zijn meer vrouwen dan mannen woonachtig.

⁷CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

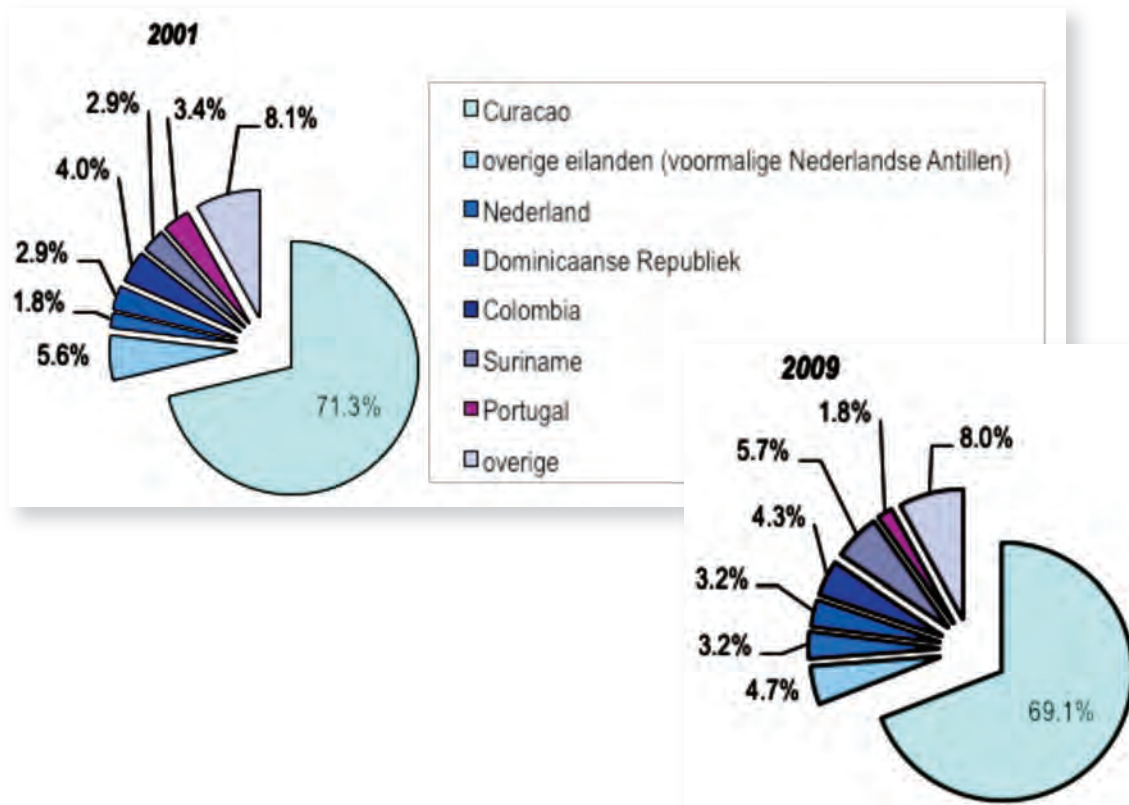
Tabel 2: Sexratio (= aantal vrouwen per 100 mannen) in Suffisant in 1992, 2001 en 2009

Voor Suffisant valt vooral op dat er sprake is van een stijgende scheefgroei. In 1992 was 51,7% van alle inwoners in Suffisant vrouw, in 2001 is dit percentage gestegen naar 53,7%. Dat is een grotere groei dan gemiddeld op het eiland zichtbaar is.

Van oudsher wonen er in Suffisant veel mensen die niet op Curaçao geboren zijn. Suffisant is een typisch migrantendorp. Dat is dan ook duidelijk terug te zien in de volgende tabel, waarin de bevolkingssamenstelling naar geboorteland wordt uitgesplitst.

Tabel 3: Bevolkingssamenstelling naar geboorteland in Suffisant in 2001 en 2009

Gezinsstructuren

Een huishouden met een vrouw aan het hoofd komt in Suffisant iets minder vaak voor dan gemiddeld op Curaçao, Gemiddeld genomen staat op Curaçao bij 34,7% (in 1992) tot 39,6% (in 2001) een vrouw aan het hoofd van het huishouden. In Suffisant is dat bij respectievelijk 32,9% en 38,5% van de gezinnen het geval. Daarnaast komen in Suffisant iets vaker dan gemiddeld meergezinshuishoudens voor, oftewel zogenaamde extended families waarbij naast de vader en/of moeder en hun kinderen het huishouden uitgebreid is met meer familieleden zoals bijvoorbeeld grootouders, oom, tante, al dan niet met hun kinderen. Vaak is er sprake van meer generatiegezinnen. Meergezinshoudens komen anno 2001 op Curaçao bij 8,0% van alle huishoudens voor. In Suffisant is in datzelfde jaar het percentage meergezinshuishoudens 9,1%. Hetzelfde geldt voor éénpersoonshuishoudens, ook die komen in Suffisant (21,6% in 2001) iets vaker voor dan elders op het eiland (20,7%).

Tienermoeders

Jong moeder worden heeft grote consequenties voor het sociaal-economische toekomstperspectief van deze vrouwen, zo blijkt uit een recent door de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg uitgebracht onderzoek⁸. Bijna alle jonge tienermoeders stoppen voortijdig met school. Zwanger of met één of meer kleine kinderen is het ontplooien van een stabiele toekomst met persoonlijke ontwikkelingsmogelijkheden en een onderwijs / arbeidscarrière niet gemakkelijk. Bovendien ontstaat vaak een moeilijk te doorbreken vicieuze cirkel, een meisje van wie de moeder tienermoeder is heeft ongeveer achtmaal zoveel kans als elk willekeurig ander meisje om zelf ook tienermoeder te worden. In Suffisant is het aantal tienermoeders relatief hoog, hoger dan het eilandelijk gemiddelde. In 2001 is in Suffisant een percentage gemeten van 8,0%, het Curaçaose gemiddelde is in dat jaar 7,3%. In de Buurtmonitor van 2009 lijkt het percentage gedaald, onder de respondenten uit Suffisant die aan het Buurtmonitoronderzoek heeft meegedaan is 6,3% voor haar 21e moeder geworden. Het betreft hier echter een relatief klein aantal respondenten waardoor het resultaat vertekend kan zijn.

Sociaal-economische situatie

Het gemiddelde huishoudinkomen in Suffisant is in de Census van 2001 vastgesteld op Naf. 3.049 bruto per maand. Dat is lager dan het Curaçaose gemiddelde dat Naf. 3.701 bedraagt. Als gekeken wordt naar het gemiddelde inkomen van een werkende uit deze buurt komt een bedrag van Naf. 2.214 naar voren. Er zijn behoorlijke verschillen tussen de inkomens in de buurt. 37,7% van de werkende bewoners uit Suffisant moesten in 2001 rond zien te komen met een bruto maandinkomen dat lager is dan Naf. 1.500. Dat duidt dus op een behoorlijke armoedeproblematiek in deze wijk. In 2008 is door CBS in samenwerking met de Verenigde Naties (VN) voor Curaçao een absolute sociale armoedegrens vastgesteld⁹ op Naf. 2.195 voor een gezin bestaande uit 2 volwassenen en 2 kinderen. Het is dus aannemelijk dat een behoorlijk grote groep inwoners in de wijk Suffisant te kampen heeft met een armoedeprobleem.

⁸Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), Jong & Moeder; een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen

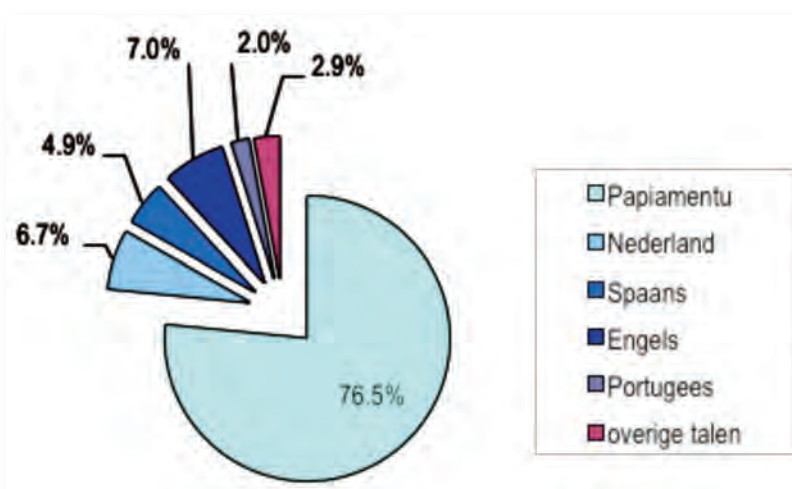
⁹<http://www.cbs.an/files/Armoede%20documenten/Samenvattend%20overzicht%20armoedegrenzen.pdf>

Thuis taal

In ruim $\frac{3}{4}$ (76,5%) van alle huishoudens in Suffisant wordt hoofdzakelijk Papiamentu gesproken in de thuissituatie. In Suffisant zijn veel verschillende thuistalen geregistreerd, er zijn 9 talen genoemd door de respondenten in de Census 2001, die thuis het meest gesproken worden:

Papiamentu, Engels, Nederlands, Spaans, Portugees, Frans Creool, Frans, Chinees en overige talen. Na het Papiaments wordt het Nederlands en het Engels het meest gesproken. Opvallend, en overeenkomstig met de geschiedenis van Suffisant, is het feit dat er een behoorlijk grote Portugees sprekende groep is geregistreerd.

Tabel 4: Overzicht meestgesproken thuistaal in Suffisant in 2001

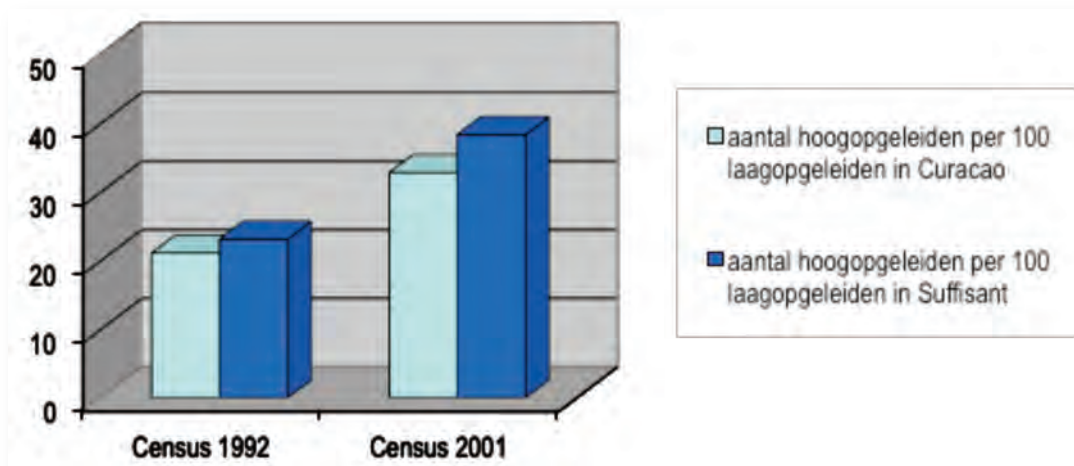
4. Participatie

Maatschappelijke participatie is één van de thema's die gebruikt wordt om de kwaliteit van leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, arbeidsmarkt, sport, andere vormen van vrijetijdsbesteding en kerkdiensten.

Onderwijs

Vergeleken met andere buurten op Curaçao zijn er in Suffisant minder hoog opgeleiden. Met hoog opgeleid wordt bedoeld dat iemand minimaal een HAVO of MBO opleiding heeft afgerond. Dus hoger opgeleid betekent dat in het bezit van een diploma HAVO/VWO, MBO, HBO of universiteit. Net als elders is er wel sprake van een stijging in Suffisant in 2001 ten opzichte van 1992, maar in 2009 blijft Suffisant, vergelijkbaar met alle 15 buurten in de Buurtmonitor achter.

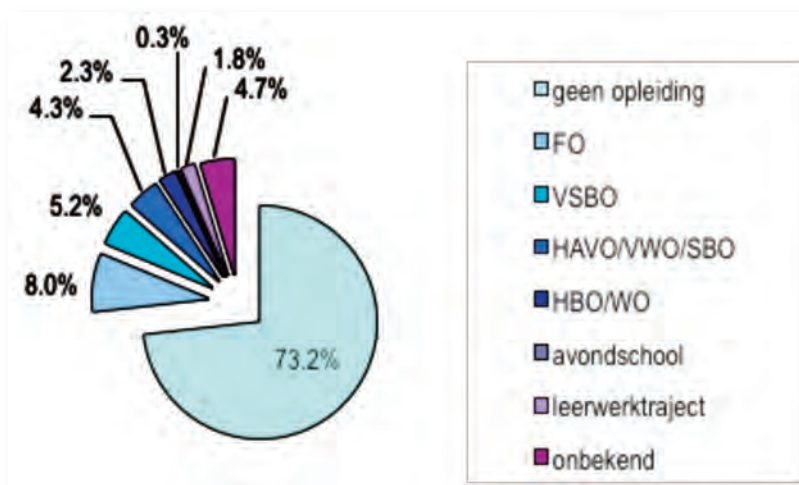
Tabel 5: ontwikkeling opleidingsniveau inwoners Suffisant in 1992, 2001

In 1992 had op Curaçao 18,8% van de bevolking een hogere opleiding afgerond, in 2001 is dit percentage gestegen naar 27,7%. In Suffisant was het aantal hoger opgeleiden in de zelfde jaren respectievelijk 17,4% en 24,7%, oftewel, in 2001 viel ongeveer 1 op de 4 inwoners van Suffisant in de categorie hoger opgeleiden.

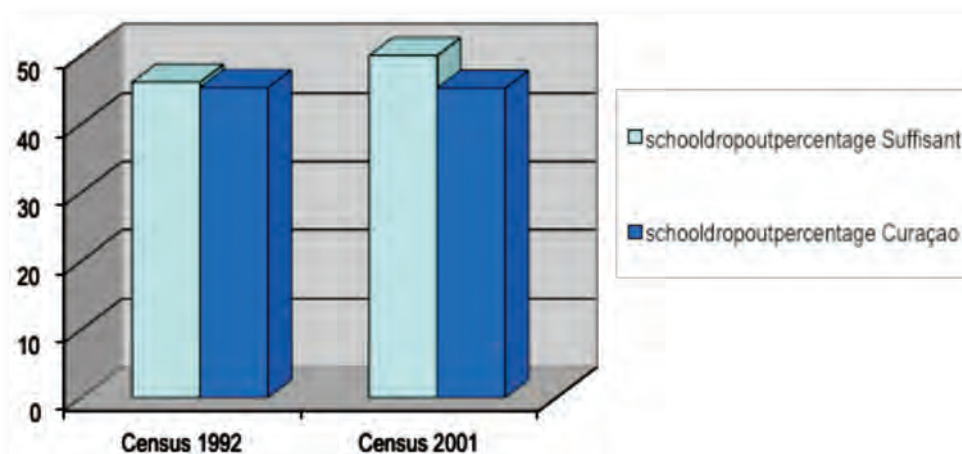
Uit de resultaten van de Buurtmonitor blijkt dat bijna $\frac{3}{4}$ (73,2%) van alle respondenten uit Suffisant op het moment van meting geen opleiding volgt. De reden waarom deze inwoners geen opleiding volgen is divers, sommigen werken, anderen zijn leerplichtig en sommigen hebben het onderwijs voortijdig verlaten. De meeste schoolgaande respondenten zijn in het Funderend Onderwijs terug te vinden, 30% van alle respondenten dat aangeeft op het onderzoeksmoment een opleiding te volgen zit in het FO, $\frac{1}{4}$ (25%) volgt een hogere opleiding. Daarmee lijkt Suffisant met een kleine inhaalslag bezig, gemiddeld ligt het percentage leerlingen dat het hoger onderwijs bezoekt onder de respondenten van de buurtmonitor iets lager, namelijk 22,4%.

Tabel 6.: opleidingssituatie in Suffisant op moment van Buurtmonitor 2009

In de Buurtmonitor 2009 is niet onderzocht hoeveel jongeren voortijdig school verlaten zonder diploma, een indicatie is wel terug te vinden in de Censusedonderzoeken van 1992 en 2001 zijn wel schooldrop-outpercentages berekend.

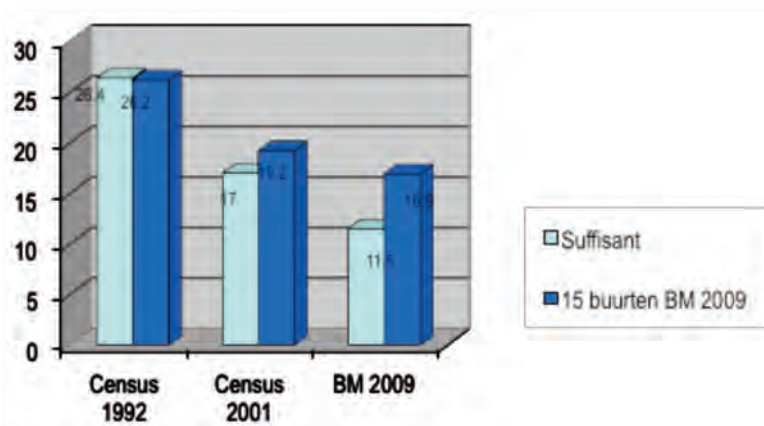
Tabel 7: ontwikkeling schooldrop-outpercentage in Suffisant en Curaçao, in 1992 en 2001

Het Curaçaose schooldrop-outpercentage is tussen 1992 en 2001 nagenoeg gelijk gebleven. In Suffisant is sprake van een lichte stijging, in 2001 verlaat meer dan de helft van de jongeren (52,7%) het onderwijs zonder diploma.

De invoering van het Funderend Onderwijs en de verhoging van de leerplichtige leeftijd van 16 naar 18 jaar heeft er voor gezorgd dat minder jongeren van 13, 14 of 15 jaar nog steeds in het basisonderwijs zitten en uiteindelijk op oudere leeftijd school verlaten zonder diploma. In Suffisant is deze afname sterker te zien dan gemiddeld genomen op heel Curaçao. In 1992 zat ruim $\frac{1}{4}$ (26,4%) van alle kinderen van 13, 14 of 15 jaar uit Suffisant in het basisonderwijs, in 2001 is dit aantal gedaald naar 17%.

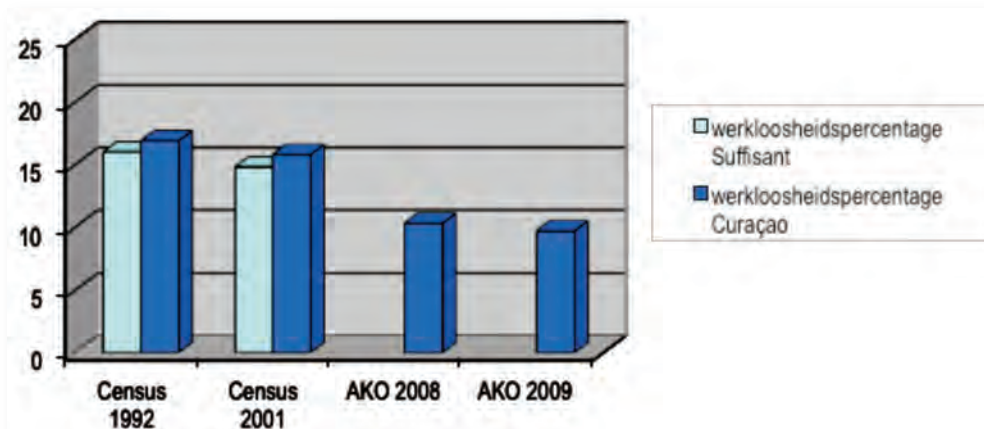
Tabel 8.: participatie 13, 14 en 15 jarigen in het basisonderwijs in Suffisant en Curaçao in 1992, 2001 en 2009

Arbeid

De regelmatig door het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) uitgevoerde Arbeidskrachtenonderzoeken (AKO)¹⁰ laten een daling van het werkloosheidscijfer op Curaçao zien.

Tabel 9.: werkloosheidspercentage in Suffisant vergeleken met Curaçao in 1992, 2001, 2008 en 2009

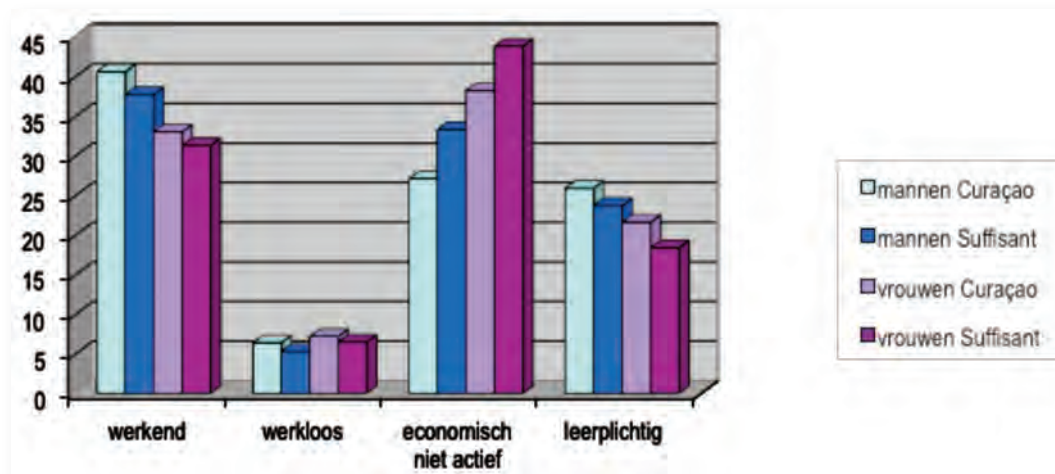

Het werkloosheidspercentage in Suffisant ligt iets lager dan de eilandelijke trend. In 2001 is 14,8% van de beroepsbevolking op zoek naar werk.

De Curaçaose werkloosheidscijfers laten een behoorlijk verschil zien tussen mannen en vrouwen en jong en oud. Vrouwen zijn vaker economisch inactief dan mannen.

¹⁰CBS, Resultaten Arbeidskrachtenonderzoek Curaçao 2008 en 2009

Tabel 10: economische activiteit mannen en vrouwen in Suffisant en Curaçao in 2001

Opvallende verschillen van Suffisant ten opzichte van het hele eiland is de groep economisch niet-actieven, die is in Suffisant onder zowel de vrouwen als de mannen hoger dan het eilandelijk gemiddelde. Het aantal vrouwen in Suffisant dat werkt is relatief aanmerkelijk lager dan elders het geval is op Curaçao.

Sport

In de buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van de huishoudens gevraagd of ze aan sport doen en in welke mate. Van alle respondenten uit Suffisant geeft 73,4% van de respondenten aan dat ze aan sport doen. Van alle mensen die zegt te sporten sport 84,7% elke week. Mannen doen meer aan sport dan vrouwen en vooral de respondenten onder de 35 jaar zijn vertegenwoordigd onder de sporters in Suffisant.

Vrijtijdsbesteding

Ongeveer 2/3 (65,9%) van de respondent uit Suffisant die aan de Buurtmonitor 2009 hebben meegedaan gaat wel eens uit. Van alle respondenten die zeggen wel eens uit te gaan, gaat 90,1% minstens één keer per maand uit voor eigen plezier. De inzet in vrijwilligerswerk is onder de respondenten uit Suffisant niet zo hoog, iets minder dan 1 op de 10 respondenten (9,5%) zegt wel actief als vrijwilliger te zijn. Vrouwen (10,8%) zetten zich iets vaker in als mannen (8,2%). Daarnaast zegt 70,6% tijd te investeren in een hobby.

Kerk

Net als op de rest van het eiland zijn de meeste inwoners van Suffisant Rooms Katholiek. Uit de Censusedsonderzoeken van 1992 en 2001 komen percentages naar voren van respectievelijk 80% en 78%. Vergelijken met de rest van het eiland heeft Suffisant een groter aantal inwoners dat aangeeft niet kerkelijk te zijn, namelijk 6,3% in 2001 tegenover een eilandelijk gemiddelde van 4,6%.

5. Sociaal Kapitaal

Met sociaal kapitaal wordt bedoeld op de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen, vrienden, burens maar ook vreemden, alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit. Eén van de aspecten van sociaal kapitaal is dus het vertrouwen in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

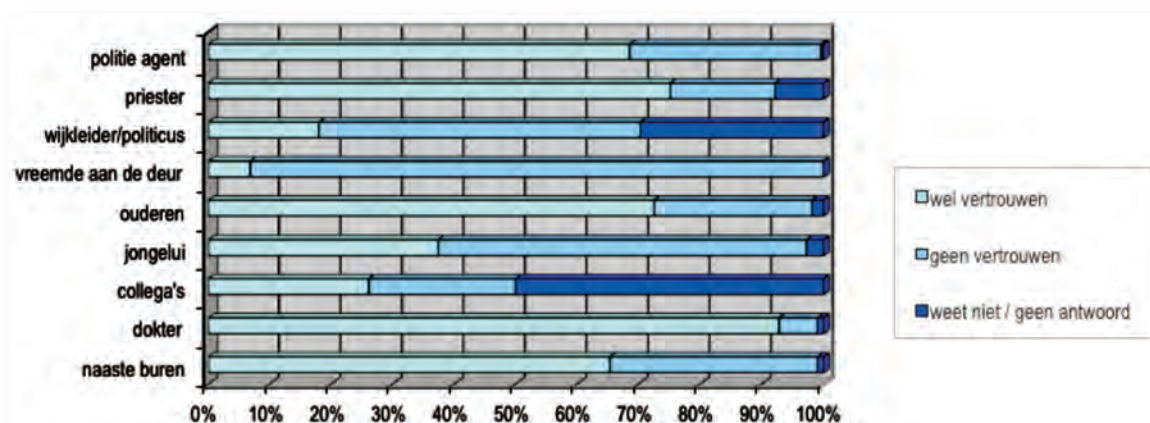
Vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen worden in de buurtmonitor 4 verschillende soorten vertrouwen gemeten:

1. graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke anderen”, oftewel vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega's;
2. graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, oftewel vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving;
3. graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties” die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk;
4. graad van “algehele vertrouwen in anderen”, oftewel de mate van vertrouwen in alle eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

In de Buurtmonitor 2009 is aan de respondenten (hoofden van huishoudens) gevraagd of ze vertrouwen hebben in de medemens, waarbij de medemens nader is gespecificeerd als naaste burens, dokter, collega's, jongelui in de wijk, oudere mensen in de wijk, een vreemde aan de deur, een wijkleider / politicus, een religieus leider en een politieagent.

Tabel 11: vertrouwen in de medemens in Suffisant, Buurtmonitor 2009

De mensen uit Suffisant zijn terughoudend in hun vertrouwen in collega's. Meer dan de helft doet geen uitspraak of ze hen wel of niet vertrouwen. Dokters en priesters worden het meest vertrouwd, ongeveer $\frac{3}{4}$ van de respondenten geeft aan deze categorie wel te vertrouwen. Het vertrouwen in jongeren is in Suffisant lager dan in de meeste andere buurten. Vreemden en politici worden het minst vertrouwd.

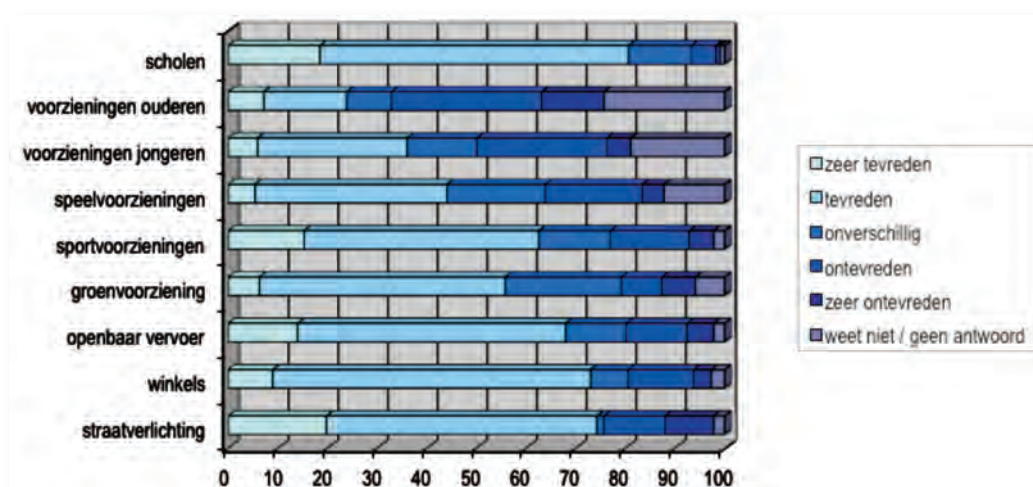
6. Leefbaarheid

Leefbaarheid is de door bewoners ervaren kwaliteit met betrekking tot het wonen, wat bepaald wordt door het aanzicht van de woonomgeving en het gedrag van omwonenden en anderen die in de woonomgeving verkeren. Een schone en veilige wijk, maar bijvoorbeeld ook het investeren in de sociale samenhang en de aanwezigheid van de nodige voorzieningen is hierbij van belang.

Infrastructuur

De infrastructuur in Suffisant wordt over het algemeen best goed beoordeeld.

Tabel 12: tevredenheid infrastructuur en voorzieningen in Suffisant Buurtmonitor 2009

Bijna 80% van de respondenten is tevreden over de onderwijsvoorzieningen. Ouderen, jongeren- en speelvoorzieningen laten te wensen over. Deze voorzieningen scoren het slechtst voor wat betreft tevredenheid.

Kwaliteit huisvesting

In zijn totaal zijn er in Suffisant in 2001 1215 woningen, daarmee behoort het qua oppervlakte wat kleinere Suffisant tot de top 5 van buurten met in verhouding het meestal aantal bewoonde woningen per vierkante kilometer.

In Suffisant komen minder huurwoningen voor dan in andere buurten gemiddeld het geval is. Uit de Census van 1992 blijkt ruim $\frac{1}{4}$ (27,0%) van het totale woningenbestand in Suffisant huurwoningen te zijn, gangbaar is 30,6%. Het Curaçaose gemiddelde is in 2001 volgens het Censusedonderzoek hetzelfde gebleven, in Suffisant is in dat jaar het aantal huurwoningen gedaald naar 24,8%. De Buurtmonitor laat in 2009 wederom een lichte daling zien, onder de respondenten is bij 22,5% sprake van een huurwoning in Suffisant, in alle 15 buurten gezamenlijk die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan is bij 31,7% sprake van een huurwoning.

De huur die in 2001 in Suffisant voor een woning wordt betaald bedraagt gemiddeld Naf. 465, vergelijkbaar met het eilandelijk gemiddeld van Naf. 475. Er is een matige leegstand, ongeveer 8,3% van de huizen die wel bewoonbaar is, staat leeg. De woningen verkeren in zijn algemeenheid in goede staat, in 2001 wordt slechts 5,6% van de woningen als slecht beoordeeld, in 2009 beoordeelt 7,2% van de respondenten van de Buurtmonitor zijn eigen woning als slecht. Qua grootte zijn de huizen in Suffisant wat kleiner dan gemiddeld. De gemiddelde oppervlakte van een huis in Suffisant is 110,7m², voor heel Curaçao is het gemiddelde 125,9m². Gemiddeld wordt in Suffisant, net als het eilandelijk gemiddelde, een huis bewoond door 3,0 personen.

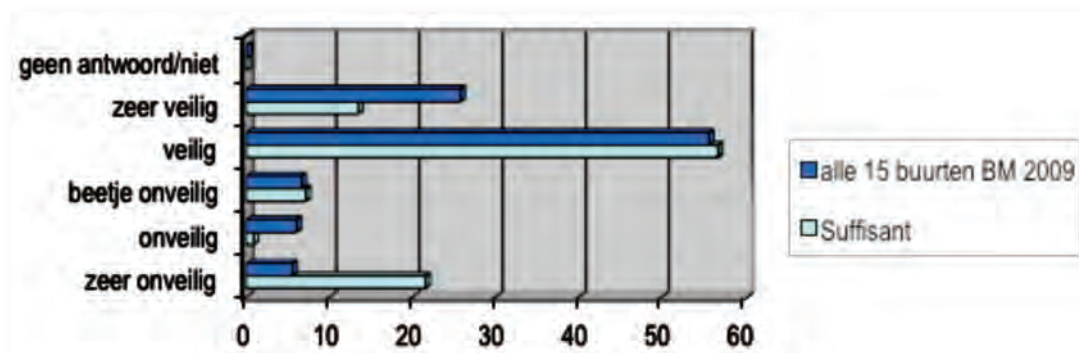
7. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als overlast van omwonenden, van groepen hangjongeren, maar ook criminaliteit en vandalisme, verkeeroverlast en overlast van drugsgebruikers. Ook situaties waar dreiging van uit gaat kunnen een gevoel van onveiligheid bij wijkbewoners teweeg brengen, zoals bijvoorbeeld weinig verlichting of groepen jongeren die samenscholen.

In de Buurtmonitor 2009 is mensen gevraagd hoe veilig ze zich voelen op de plek waar ze wonen.

In de Buurtmonitor 2009 is mensen gevraagd hoe veilig ze zich voelen op de plek waar ze wonen.

Tabel 13: veiligheidsbeleving bewoners Suffisant en Curaçao, Buurtmonitor 2009

Opvallend is dat een behoorlijk aantal respondenten (21,6%) uit Suffisant aangeeft zich zeer onveilig te voelen in de buurt waar ze wonen. Dat is bijna vier maal zo hoog als het gemiddelde in alle 15 buurten van de Buurtmonitor.

8. Gezondheid

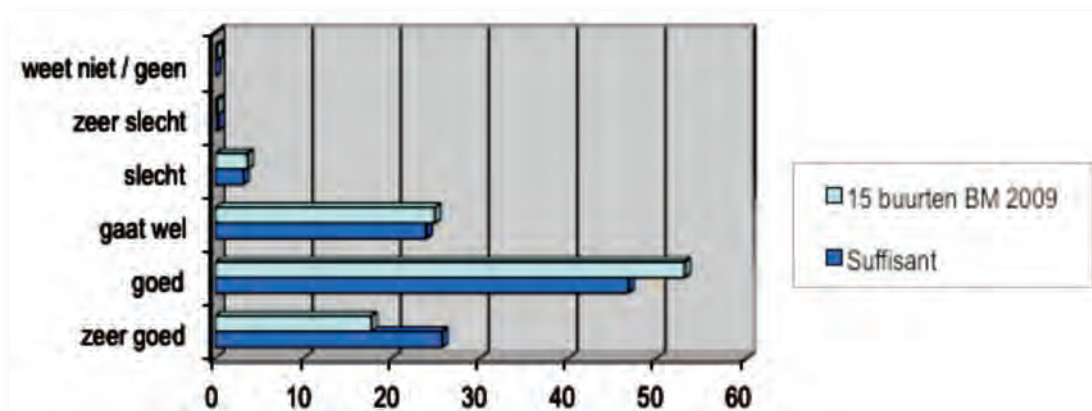
De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens. In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaal-economische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk. Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, maar het is moeilijk weenschappelijke bewijzen te vinden voor welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

Gezondheidsbeleving

In de Buurtmonitor 2009 is aan de hoofden van huishoudens gevraagd hoe ze hun eigen gezondheid beleven.

Tab 14: Gezondheidsbeleving bewoners Suffisant en Curaçao, Buurtmonitor 2009

De inwoners van Suffisant beoordelen hun gezondheid positief. Ruim 1 op de 4 (25,7%) respondenten beleeft zijn of haar eigen gezondheid als zeer goed.

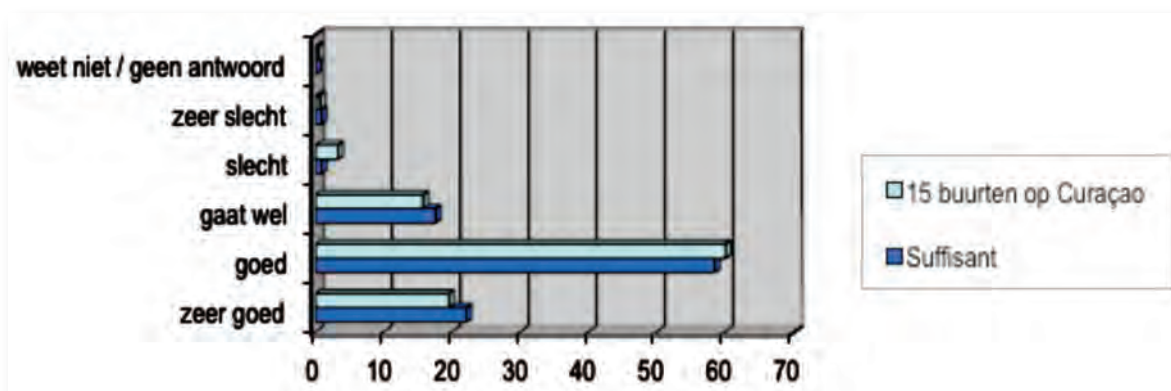
Leefstijl

Iemands leefstijl is mede bepalend voor zijn of haar gezondheid. Eet- en drinkgewoonten en rookgedrag zijn indicatoren voor een meer of minder gezonde leefstijl. De inwoners van Suffisant vinden zelf dat ze gezond eten, 80,6% van de respondenten uit de Buurtmonitor beoordeelt de algemene eetpatronen bij hem thuis als vrij gezond tot heel gezond. Als gekeken wordt naar specifieke eetpatronen komt uit de Buurtmonitor naar voren dat in Suffisant 42,9% van de inwoners zegt elke dag groente, sla of rauwkost te eten, 70,7% eet minstens driemaal per week groenten. Het ontbijt wordt niet zo vaak overgeslagen, 85% van de respondenten uit Suffisant die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan ontbijt elke dag.

Tabel 15: Beleving mate van gezond eten bewoners Suffisant en Curaçao, Buurtmonitor 2009

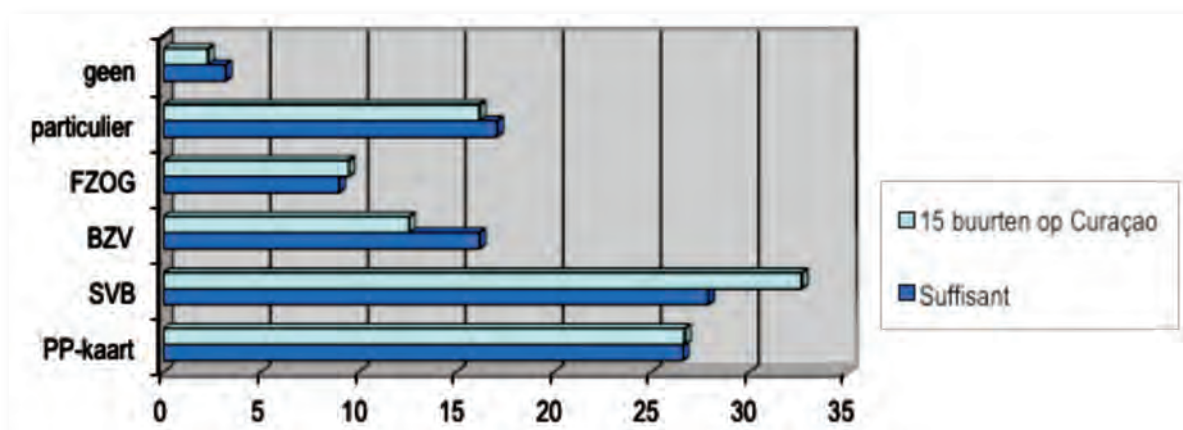

Tot slot is gekeken naar het rookgedrag van mensen. In Suffisant blijken minder mensen te roken (9,9%) dan in alle 15 buurten die aan de Buurtmonitor hebben meegedaan gezamenlijk (12,4%). De mensen die wel roken zijn geen hele stevig rokers, slechts 13,6% rookt een pakje of meer per dag.

Ziektekostenverzekering

Suffisant laat voor wat betreft ziektekostenverzekering nauwelijks afwijkingen ten opzichte van het eilandelijk gemiddelde zien. De meeste mensen zijn SVB verzekerd, direct gevolgd door een PP-kaart.

Tabel 16: Overzicht type ziektekostenverzekering bewoners Suffisant en Curaçao, Buurtmonitor 2009

9. Sociale kaart

Voor een beschrijving van dit onderdeel is gekeken naar de voorzieningen op wijkniveau, waaronder openbaar vervoer, maar ook de aanwezigheid van verschillende voorzieningen zoals een medisch centrum, bibliotheek, sport-faciliteiten, scholen, winkelvoorzieningen, etc.

Voorzieningen

De zone 31 Suffisant is een uitgestrekt wijkgebied met een grote variëteit aan functies. Bij Suffisant wordt sociale kaart beschreven aan de hand van de geografische positionering van de verschillende buurten die binnen deze zone vallen: Suffisant, Muizenberg Bieu, Weis Afo, Quinta Violeta, Monte Carmelo, San Domingo bij Rio Canario en Bloemfontein.

Tabel 17: overzicht voorzieningen in Suffisant

type voorziening	situatie omschrijving
Transport	Het openbaar vervoer wordt in Suffisant door de buurtbewoners als positief beoordeeld. De wijk is goed bereikbaar. Wel zouden de bewoners graag op een aantal plekken overdekte bushaltes zien verschijnen om de wachttijden aangenamer te maken.
Winkels en bedrijven	<p>In Suffisant: Lucky Minimarket, Toko Lucky Star, Auto Accessories, Miro's Video, Yewah BarRestaurant, Guang Xin Minimarket, Panaderia & Pasteleria 'Bon Pan', Franky's Camera photo studio, Bonis Body Massage, Bandera Libanes, 15 de Agosto NV Minimarket, Truk di pan 'Parriya', Batido Suffisant Dushi en Casa Mendes Agencies NV, Satisfecho Dry Cleaning & Laundry Center (Wasserette), Aannemersbedrijf Marchena B.V, Antieke meubelen Sopraffino Chinese Restaurant, Kaki 2x Barbershop en een 5-tal nummerkantoren van Joe Black en Robbie's. Lottery.</p> <p>In Muizenberg Bieu: Hong Yung Minimarket, Samira Matrassen Fabrik en "Showroom Nice Sleep" en een Car Wash zonder naam.</p> <p>In Quinta Violeta: Bing Fang Minimarket, Toko Lili, Toko Maia en Toko Fruteria IYA. Jardin Fatima, Sapateria zonder naam, Tire Service Rio Canario, Japan Tire Service, Meubles Miriam Trading, Almacen Quinta Violeta, Preferida, Gasoline pompstation Vanddis NV en Obersi NV.</p> <p>In Monte Carmelo is Toko Fruteria Leany, UTS Network provisioning, Kapsalon Villa Paula en een gebouw van Penha NV in het gebied dat als opslagplaats fungeert.</p> <p>In San Domingo: detailhandelzaken Just in Fashion, Kishore's – Femimine</p>
Restaurant / bar	<p>In Suffisant: El Rincon Cubano, Batidos Colombianos, Melisa Snack, Toko Suffisant, La Ultima Taja Snek, 15 de Agosto NV Snack, New Lucky Restaurant, Domino Snack en Leli Restaurant.</p> <p>In Muizenberg Bieu is de Sede Juniorista - Sport Bar & Restaurant.</p> <p>In Weis Afo: Edifisio Rio Frio, Rincon Colombiano en Bar Restaurant Palmataria.</p> <p>In Quinta Violeta: De Smultent NV, Restaurant Peking Violeta, Zorro Snack i Soft, Senter, Sai Kung Restaurant (Asia Food Center) en Tropical Hotel (Bed and Breakfast). Fashion, Fashion Nails, Wet So Tof Barbershop & Kapsalon, Wet So Tof Car Wash, Gosieweg Minimarket en Saybolti NV.</p>

Vervolg tabel 17: overzicht voorzieningen in Suffisant

type voorziening	situatie omschrijving
Medisch	In Suffisant is een tandartsenpraktijk Dental Clinic & LAB Suffisant, In Weis Afo is een huisarts (H.A. Pinto) gevestigd en aan de Schuttersweg zit een dierenarts (Dr. L.F.J. Comenencia). In San Domingo bij Rio Canario is een complex met medische voorzieningen waaronder de Kraamkliniek Rio Canario, Kuido Prenatal, de Dental Clinic Rio Canario en een oogartsenpraktijk Eye Care Center.
Kerk	Er zijn kerken van verschillende geloofsgemeenschappen in Suffisant gevestigd: Iglesia Katoliko di Suffisant, Parokia di Fatima, evangelische kerk Iglesia Centro de Fe y Esperanza, Bijbelgenootschap Iglesia Biblica en de Epworth Methodist Church. In het gedeelte Muizenberg Bieu is aan de Sportlaan het Centro Christiano Internacional Vida Nueva terug te vinden. In Quinta Violeta is een kerk van de Iglesia Bida Nova.
Recreatie	In Suffisant zijn veel recreatieve voorzieningen aanwezig, er is een groot sportstadion Pedro Odulio Willems, een multi-functionele ruimte "Niels Liberia", een sportschool, een recreatiecentrum voor werknemers van de (voormalige) Shell (Sentro di Rekreasjon Suffisnt), een ontspanningsruimte voor de bewoners van Portugese afkomst (Centro Rekreativo Portugues), een jeugdcentrum (Monte Carmelo) en een kleine speeltuin voor kinderen (Nijhofpark) In Muizenberg Bieu: Op en naast het terrein van de Marine Kazerne Suffisant zijn voetbal-, honkbal en tennisvelden. Daarnaast is er Club Union Boneriano met een recreatieve en horecafunctie. In Weis Afo is een voormalig Hofje, Hofi Dell.

Sociale Kaart

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van organisaties en instellingen die in Suffisant gevestigd zijn. De organisaties worden geordend in 5 categorieën: wonen, werken, weten, welzijn en zorg.

Tabel 18: overzicht Sociale Kaart in Suffisant

Categorie	Omschrijving	Informatie
Werken	naam organisatie	FEPESCU
	adres organisatie	Kaya Eusebio "Jo" Bernardus
	tel. organisatie	
	contactpersoon	
	omschrijving	belangenorganisatie voor (ex)medewerkers van de Shell
Weten	naam organisatie	Mi Kasita
	adres organisatie	Ijsselstraat 33a
	tel. organisatie	8692453
	contactpersoon	
	omschrijving	Kindercentrum voor de opvang van 0-4 jarigen plus naschoolse opvang voor 4 -
	naam organisatie	Prins Bernhard School
	adres organisatie	Rio Canarioweg 9 / Cabinasweg 18
	tel. organisatie	8691387 / 8691347
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor funderend onderwijs vallend onder de Dienst Openbare Scholen

Vervolg tabel 18: overzicht Sociale Kaart in Suffisant

Categorie	Omschrijving	Informatie
Weten	naam organisatie	School te Suffisant (voormalige Helfrichschool en Krijtschool)
	adres organisatie	Kaya kolonel Cai Winkel z/n
	tel. organisatie	7379296 / 7374444
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor funderend onderwijs vallend onder de Dienst Openbare Scholen
	naam organisatie	Fatima College
	adres organisatie	Fatimaweg 12
	tel. organisatie	8686078
	contactpersoon	mw. M.r. Haddocs-Clarissa
	omschrijving	0.3
	naam organisatie	Kolegio Erasmo
	adres organisatie	Marowijnestraat z/n
	tel. organisatie	888-1071/ 889-0914
	contactpersoon	
	omschrijving	School voor funderend onderwijs vallend onder het Humanistisch schoolbestuur
	naam organisatie	Eligia Martier SBO
	adres organisatie	Lagoweg z/n
	tel. organisatie	868-5207
	contactpersoon	
	omschrijving	school voor middelbaarberoepsonderwijs voor de richtingen zorg en welzijn
	naam organisatie	Stella Maris VSBO
	adres organisatie	Garipitoweg 19
	tel. organisatie	868-4691
	contactpersoon	mw. M.c. van der Biest-Serrano
	omschrijving	voorbereidend secundair beroepsonderwijs
	naam organisatie	Marieta Alberto VSO-ZMLK
	adres organisatie	Spaarnestraat
	tel. organisatie	8692770
	contactpersoon	
	omschrijving	school voor speciaal onderwijs
	naam organisatie	Gouverneur J.R. Laufferschool
	adres organisatie	Kaya Kolonel Carlos Winkel 1
	tel. organisatie	737-4047
	contactpersoon	mw. I.C. Lasten
	omschrijving	school voor VSBO-onderwijs
	naam organisatie	Opleidingsinstituut voor Rechtshandhaving en Veiligheidszorg
	adres organisatie	Kaya Kolonel Carlos Winkel
	tel. organisatie	866-6530/ 526
	contactpersoon	mw. A. Falbru
	omschrijving	voormalige politieschool
Welzijn	naam organisatie	Stadion Pedro Odulio Willems
	adres organisatie	Sportlaan
	tel. organisatie	
	contactpersoon	
	omschrijving	

Vervolg tabel 18: overzicht Sociale Kaart in Suffisant

Categorie	Omschrijving	Informatie
	naam organisatie	Sala Multi-funkshonal Niels Liberia
	adres organisatie	Sportlaan
	tel. organisatie	
	omschrijving	Ruimte voor sport- en ontspanning
	naam organisatie	Sala di Peso Marcel Betrian
	adres organisatie	Sportlaan
	tel. organisatie	
	omschrijving	Sportschool
	naam organisatie	Sentro di Rekreasjon Suffisant
	adres organisatie	Dintelstraat 1
	tel. organisatie	8692577
	omschrijving	Ontmoetingsruimte voor diverse activiteiten
	naam organisatie	Centro Recreativo Portugues
	adres organisatie	Dintelstraat 1
	tel. organisatie	
	omschrijving	Ontmoetingsruimte voor de Portugese gemeenschap in Suffisant
	naam organisatie	Jeugdcentrum Monte Carmelo
	adres organisatie	Punta Cardonweg 72
	tel. organisatie	888-408 / 888-7080
	omschrijving	Activiteitscentrum voor kinderen en jongeren
	naam organisatie	Fundashon Hoben Katoliko Aktivo
	adres organisatie	Suffisantweg 62
	tel. organisatie	869-6930/ 869-6920
	omschrijving	Jeugdorganisatie verbonden aan de Katholieke kerk
	naam organisatie	Fundashon Pro Bario Suffisant
	adres organisatie	Nickeriestraat 12
	tel. organisatie	560-2612
	contactpersoon	Ruti Bernardus
	omschrijving	Organisatie die opkomt voor de belangen van de bewoners van de wijk
	naam organisatie	Sentro di Rekreo Irene Moreno
	adres organisatie	Kaya Belize z/n
	tel. organisatie	888-0993
	omschrijving	Indoor sportgelegenheid waar met name tafeltennis beoefend wordt
Zorg	naam organisatie	Krus Kora Korsou
	adres organisatie	Suffisantweg z/n
	tel. organisatie	8686831 / 8686832
	contactpersoon	Mevr. M. Celestine
	omschrijving	Het ondersteunen van mensen in noodsituaties en het verzorgen van trainingen
	naam organisatie	Stichting Wit Gele Kruis Prinses Margriet
	adres organisatie	Suffisantweg z/n
	tel. organisatie	869-7722
	omschrijving	Organisatie voor thuiszorg, ouder en kindzorg, etc.

Vervolg tabel 18: overzicht Sociale Kaart in Suffisant

Categorie	Omschrijving	Informatie
Welzijn	naam organisatie	Fundashon Hoben Katoliko Aktivo
	adres organisatie	Suffisantweg 62
	tel. organisatie	869-6930/ 869-6920
	contactpersoon	
	omschrijving	
	naam organisatie	Fundashon Pro Bario Suffisant
	adres organisatie	Nickeriestraat 12
	tel. organisatie	560-2612
	contactpersoon	Ruti Bernardus
	omschrijving	Organisatie die opkomt voor de belangen van de bewoners van de wijk
	naam organisatie	Sentro di Rekreo Irene Moreno
	adres organisatie	Kaya Belize z/n
	tel. organisatie	888-0993
	contactpersoon	
	omschrijving	Indoor sportgelegenheid waar met name tafeltennis beoefend wordt
Zorg	naam organisatie	Stichting Wit Gele Kruis Prinses Margriet
	adres organisatie	Suffisantweg z/n
	tel. organisatie	869-7722
	contactpersoon	
	omschrijving	
	naam organisatie	Krus Kora Korsou/ Rode Kruis
	adres organisatie	Suffisantweg z/n
	tel. organisatie	869-1026
	contactpersoon	
	omschrijving	

10. Wijkontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Ondanks een grote afname van het aantal leden (1200 in 1995 en 341 in 2011) is de Asosashon Sentro di Rekreashon Suffisant (SRS) nog steeds een actieve organisatie. Deze organisatie heeft een duidelijk toekomstbeeld bepaald en dat ook vastgelegd in een beleidsplan¹¹. Naast damesgroepen worden er danslessen, sportactiviteiten en sociaal-culturele activiteiten georganiseerd zoals domino, bingo, happy hour en dansfeesten. De Asosashon Sentro di Rekreashon is niet alleen voor inwoners van Suffisant, maar voor medewerkers van de olieraffinaderij, ongeacht waar ze wonen op het eiland. Om expliciet activiteiten voor de buurtbewoners te organiseren is in 1997 voor de bewoners een aparte buurtorganisatie opgericht: Fundashon Pro Barrio Suffisant. Behalve het organiseren van activiteiten heeft deze organisatie zich expliciet gericht op het ontwikkelen van een toekomstvisie voor de buurt, waarbij met de bewoners geïnventariseerd is welke problemen en behoeftes zich voordoen die opgepakt zouden moeten worden¹².

“Boy de Palm werd 88 jaar geleden geboren in Bonaire, hij kwam op Curaçao terecht. De vaardigheden hiervoor heeft hij in de praktijk meegekregen. In totaal 44 jaar werkte hij bij de Shell”

Bron: Amigoe zaterdag 2 augustus 2011

Problemen / behoeftes

Voor de opsomming van problemen en behoeftes van de buurt Suffisant is gebruik gemaakt van het visiedocument. Door de buurtbewoners is aangegeven dat een aantal van de hierin beschreven problemen en behoeftes nog actueel is. In de met buurtbewoners gehouden gesprekken zijn nog enkele aanvullende opmerkingen gemaakt.

- Er wordt overlast ervaren door de aanwezigheid van “chòlers” in de buurt.
- Ondanks de aanwezigheid van een behoorlijk aantal faciliteiten ontbreekt het aan een structureel activiteitenaanbod voor kinderen en jongeren.
- Het aantal kinderen dat school voortijdig verlaat is groot.
- De uitstraling van de buurt gaat de laatste jaren sterk achteruit, veel huizen zijn slecht onderhouden, er is sprake van zwerfvuil, etc.
- Veel buurtbewoners voelen zich onveilig in de buurt.
- De sociaal-economische situatie in de buurt wordt zwakker, een groeiend aantal inwoners heeft met armoede te kampen.

Fundashon Pro Barrio Suffisant heeft specifieke ideeën ten aanzien van het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt:

¹¹Asosiashon Sentro di Rekreashon Suffisant (SRS) ku pasonan firme den diglo 21.

¹²Fundashon Pro Barrio Suffisant, Vishon I mishon pa ku nos barrio; Barrio di Suffisant: un barrio uni na kaminda pa siglo 21.

- Meer verbinding en eenheid realiseren tussen de bewoners.
- Meer interactie realiseren tussen de bewoners
- Onderzoeken in hoeverre een gezamenlijk doel geformuleerd zou kunnen worden waar buurtbewoners voor warm gemaakt zouden kunnen worden.

Concrete verbeteraspecten zijn in ieder geval:

- Het upgraden van de infrastructuur in de wijk.
- Het doen verdwijnen van “chollhouses”
- Een oplossing / hulpverlening voor drugsverslaafden in de buurt.
- Het ombuigen van de faciliteit van de Asosashon di Rekreashon Suffisant van een personeelsfaciliteit naar een buurtgerichte faciliteit.
- Het realiseren van een centraal park in de buurt.

Helden / Baluartenan

De volgende personen worden door de buurtbewoners als baluartenan bestempeld:

- *Eusebio “Jo” Bernardus:* was medeoprichter van de Federashon Penshonadona Shell Curaçao
- *Frits Hendrik Willems:* was jarenlang buurtleider van de Partido Demokrat.
- *Juan “Boy” de Palm:* de laatste “blekero” op Curaçao, van afvalmateriaal zoals conserven- en limonadeblikjes maakt hij tot in de detail functionerende werkstukken zoals bootjes, auto’s, de pontjesbrug, etc.

In Suffisant worden jaarlijks tijdens verschillende momenten mensen geëerd die op de een of andere manier iets voor de buurt betekend hebben. Een overzicht van de tijdens deze momenten geëerde baluartenan zijn:

Baluartenan Dia di Bandera op 2 juli

- *dhr. Ramiro Schotborg* (vrijwilliger)
- *dhr. Thomas Lindeborgh* (sporter, tennis)
- In 2008 *dhr. Mati Willems* (collectant in de kerk van Suffisant)
- In 2009 *dhr. Eric Ogenia* (sporter, volleybal)
- In 2010 *dhr. Early Merien* (comediant en dirigent van SRS)
- In 2011 *dhr. Frank Calmero* (vrijwilliger)

Baluartenan Siman di Kultura 2008

- *Mw. Agnes Middelhof* (onderwijzeres)
- *Mw. Alicia Wawoe* (gaf kooklessen)
- *Mw. Geerlings* (maakte “pan dushi” voor de kinderen op school)
- *Mw. Toppenberg* (organiseerde activiteiten voor kinderen en jongeren)

- *Dhr. Boy de Palm* (“blekero”, zie omschrijving hierboven)
- *Dhr. Feo Sulvaran* (sporter, baseball)
- *Dhr. “Tio Riki” Bernabela* (leider van een folklore dansgroep)
- *Dhr. Remo Martha* (sporter, volleybal)
- *Dhr. Sigfried Regales* (sporter, atletiek)
- *Dhr. Eddie Joseph* (muzikant in een steelband)

Baluartenan Ban Topa Suffisant 2009

- *Mw. Mafalda Minguel* (zangeres)
- *Mw. Talin Frans* (maakt traditionele zoetigheden)
- *Mw. Camila Raphaela* (kenner van katechisme)
- *Mw. Dr. Marta Dijkhoff* (linguist Papiamentu)
- *Mw. Adele Pluim-Vrede* (interim gezaghebber)
- *Dhr. Henky Baars* (sporter, baseball)
- *Dhr. Alcides Cova* (vakbondsman)
- *Dhr. Henky Stomp* (sporter volleybal/ EHBO’er)
- *Dhr. “Chape” Bernardus* (sporter, softball)
- *Dhr. Eric Ogenia* (sporter, volleybal)

Baluartenan Ban Topa Suffisant 2010

- *Mw. Melania van der Veen* (zangeres)
- *Mw. Jorge Sulvaran* (sporter, baseball)
- *Dhr. Dr. Roy Heerenveen* (dokter)

Bijlage 1: Profiel van zone Suffisant

	Curaçao 1992 Census CBS	Curaçao 2001 Census CBS	Suffisant 1992 Census CBS	Suffisant 2001 Census CBS	Suffisant 2009 Buurt- monitor
Bevolking	144097	130627	4532	3612	
Sexratio *	111	116	107	116	112
Jongeren % (0-14 jaar)	25,9	23,6	23	21	16.2
Personen % (15-65 jaar)	66	23,6	65	66	62.4
Ouderen % (65-plussers)	8,1	10,8	12	16	21.4
Katholieken %	79	72	80	78	70.6
Onkerkelijk %	5,1	4,6	4.6	6.3	0.9
Papiamentstalige Huishoudens %	83,3	80,8	75	77	
Allochtonen %	12,5	15,8	19.6	23.1	30.9
Vertrekplannen %		6,2		25.3	
Tienermoeders (15-19jr) %	7,0	7,3	4.1	8.0	6.3
Schoolparticipatie 15-19 jaar %	72,5	81,5	69.7	76.7	97.1
Schoolparticipatie 0-3 jaar	35,2	42,4	30.4	47.3	
13-14-15 jaar op basisschool %	26,2	19,2	26.4	17.0	11.5
Hoog opgeleiden/ 100 laag opgeleiden **	23,1	38,3	21.1	32.8	
Drop-out %	45,3	45,2	46.1	52.7	
Analfabeten %	3,9	3,6	5.9	3.9	
Schoolbussers %	11,4	12,4	3.4	5.4	
Gem. Inkomen werkende	2273	2646	2086	2214	
Gem. Huishoudinkomen	3451	3701	3147	3049	
Werkloos %	16,9	15,8	16.0	14.8	
Jeugdwerkloosheid %	32,7	33,7	28.8	28.1	
Langdurig werkloos %		49,1		51.6	
Economische afhankelijkheid	179	182	181	192	

* Aantal vrouwen op 100 mannen

** Aantal hoog opgeleiden personen per 100 laag opgeleide personen

Bijlage 2: Geraadpleegde informanten

Dit buurtprofiel is tot stand gekomen dankzij de inzet en waardevolle bijdrage van velen. Speciale dank gaat uit naar de wijkvertegenwoordigers en alle bewoners die tijdens verschillende bijeenkomsten zeer veel informatie hebben aangeleverd:

- alle betrokken bewoners van Suffisant
- Delta Meriën
- Raymundo Meriën
- Murry Brooks
- Frits Hendrik Willems
- Amelita (Ita) Dijk

Bijlage 3: Literatuurlijst

Bakhuis, Y. & M. Sevriens, *Problematiek van wijken in achterstandssituaties op Curacao, Task Force Antilliaanse Jongeren in samenwerking met Unidat di bario, Plataforma Otrobanda en Fundashon Pro Souax*. Willemstad, Curacao.

Brenneker, P. (1969-1975) *Sambumbu: volkskunde van Curaçao, Aruba en Bonaire*. Curaçao 1969-1975, Volume 1-10

Centraal Bureau voor de Statistiek (2002), *Censusatlas 2001, Curacao*, Nederlandse Antillen

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010), *Resultaten Arbeidskrachten-onderzoek Curacao 2009*, Curacao

Dienst Cultuur en Educatie (1994), *Nieuw beleid: Project wijkbeheer en vernieuwing*, Curacao

Dienst Cultuur en Educatie (1997), *Mapa sosial di bario Suffisant, Afdeling data en onderzoek*

Dienst Cultuur en Educatie (2000), *Samenwerken aan Integrale Wijkaanpak*, Curaçao

Directie Cultureel Educatieve Zaken (KEZ) / Eilandgebied Curaçao (1996) *Cultureel Educatief Wijkbeleid Curacao 1997-2000*, Curacao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2003), *Ruimte voor de jeugd; een inventarisatie onderzoek naar bestaande faciliteiten voor kinderen en jongeren in verschillende wijken van Curaçao*, Curaçao

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2005), *Hóben aktivo, foko di positivismo, aktivitat pa hubentut den bario; een pilotprogramma naschoolse activiteiten voor jongeren op Curaçao*

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (2010), *Jong & Moeder. Een inventariserend onderzoek naar de situatie van tienermoeders op de Nederlandse Antillen*, FAJ in samenwerking met SIFMA, in opdracht van Samenwerkende Fondsen Aruba en Nederlandse Antillen, Curaçao/ Sint Maarten

Grupo di trabou IPK/ UNA (1993), *Kultura, base pa desaroyo propio di Korsou. Nota di diskushon pa e seminario 20-21 di mart 1993*, Curaçao

Gill, R. (1999), *Een Eeuw Architectuur. De architectuur en stedenbouw van de twintigste eeuw op Curaçao. Willemstad, Curacao. Van Kamp tot dorp, Surinamedorp en Suffisantdorp, 1935-1950*

Janknegt, R. (2007), *Curaçaoose Hofjes, Publicatie onder auspicien van de Stichting Curaçaoose Hofjes*, Curacao

Kultura propio (1996), *Barionan, base pa un nashon*, Curaçao

Leue, H. (1993), *Hende ta sostenè lok'e e mes a yuda krea!*, Curaçao

Makdoembaks, N. (2008), *Goelag in de Indische Archipel. Joden en Stakers in 1942 staatsvijanden van bezet Koninkrijk der Nederlanden, Het Tribunaal Mission: VI* (www.het-tribunaal.nl). Nederland

Martina, C. (1995), *Buurtcentrum een van de mechanismen voor de ontwikkeling van de buurtbewoners*, Curaçao

Wallée, M. (2010), *Mapa Kultural di Kòrsou*, Het Startbureau Foundation, Curaçao

Colofon

Buurtprofiel Suffisant

Teksten:

Indigo Blue consult

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Tysa Photography

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**